



การจัดการความรู้ ปัญญาที่ต้องสร้าง ภายใต้หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

วิจารณ์ พานิช

สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.)

www.kmi.or.th

vicharn@trf.or.th

การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความรู้



- เน้น ค. ในกระดาษ
- เน้นการ รร. บ้างเจก
- แยกจากงาน&ชีวิต
- เน้นแข่งขัน
- กตขี

- เน้น ค. ในคน
- เน้น รร. ร่วมกัน
- ผูกกับงาน&ชีวิต
- เน้นร่วมมือ
- ปลดปล่อย

การจัดการความรู้เป็นทักษะ ไม่ใช่

ความรู้เชิงทฤษฎี

ไม่ทำ ไม่รู้



ฟังการบรรยาย ทำไม่เป็น

คนระดับล่างผ่านการฝึก ทำได้ อธิบายไม่ได้

จค. ที่แท้



เป็น จค. เพื่อ/ของ/โดย ผู้ปฏิบัติงานร่วมกัน

demand-side KM

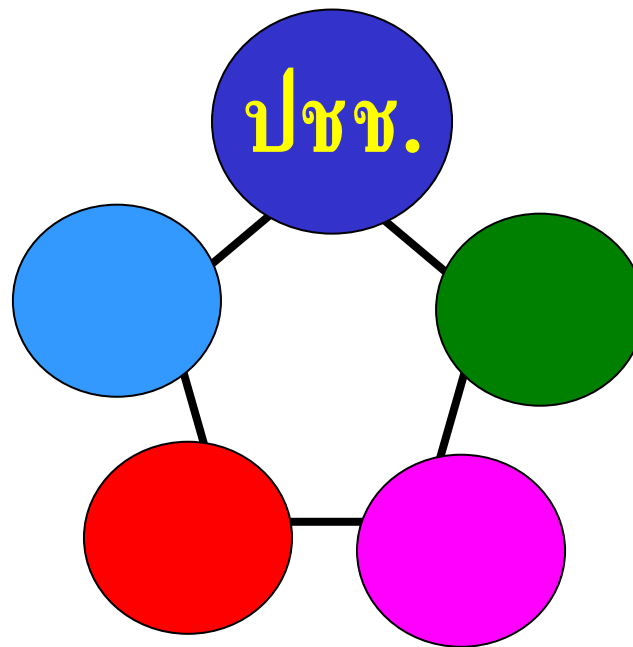
ไม่ใช่ supply-side KM

ผู้ปฏิบัติ จก. เพื่อสุขภาพถ้วนหน้า

สังคมไทย

วิชาการ วิชาชีพ

การเมือง



จัดการระบบ

สื่อมวลชน

สังคมโลก

จค. อย่างง่าย



- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ Best Practices
- Community of Practice (CoP)
- วงจรเรียนรู้ยกกำลังสาม บวก คว่า

ใช้รูปแบบ CoP



Community of Practice

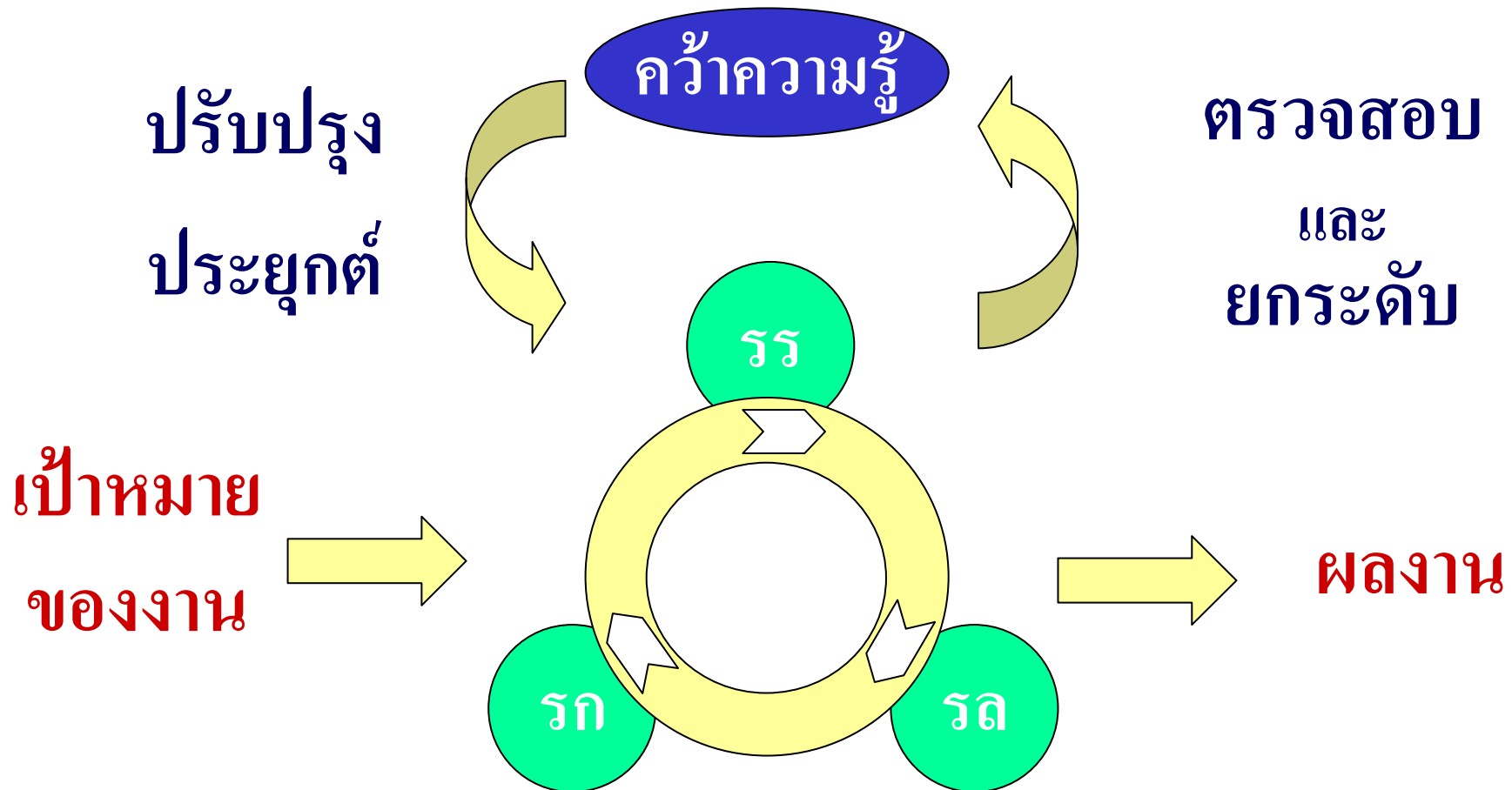
- มีเป้าหมายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน
- กำหนด “ความรู้หลัก” (K Domain)
- มีความไว้วางใจ (trust) ระหว่างกัน

มี “คุณอำนวย” facilitator/coordinator

พรพ. กับ CoP เบาหวาน

CoP ซ่อมบำรุง, ห้องยา, ฯลฯ

ใช้โมเดล “วงจรเรียนรู้ยกกำลังสาม” บวก คว่า



เรียนรู้ก่อนทำงาน - Peer Assist

- เสาะหา best practice - บุคคล ภายใน/นอก
- อาจมี “คุณอำนวย” (facilitator)
- ประชุมระหว่างทีมเข้าบ้าน กับผู้มาแนะนำ
- ผู้มาแนะนำอาจหลายคน ต่างความเห็น
- มาช่วยแนะนำการทำ แผนโครงการ
- ให้เล่าว่าเขาทำโครงการอย่างไร

เรียนรู้ก่อนทำงาน (2)



- งานอะไรที่ทำได้ดี เพราะอะไร
- ถ้าเริ่มใหม่ ส่วนใดที่จะทำต่างจากเดิม
- ให้ช่วยทำรายการของงานสำคัญๆ
- ให้บอกว่าย่าทำอะไร/อย่างไร
- จบด้วย สมาชิกแต่ละคนระบุว่าเรียนรู้
อะไรบ้าง และจะประยุกต์ทำอะไรบ้าง

เรียนรู้ก่อนทำงาน (3)



อาจมีการประชุมติดตามผล

- ให้ทีมเข้าบ้านเล่าผลของการดำเนินการแต่ละกิจกรรม ตาม action list ที่กำหนดจากการประชุม

เรียนรู้ระหว่างทำงาน -- AAR

After Action Review -- ทบทวนหลังการ

ปฏิบัติงาน : คำถามหลัก

- จุดมุ่งหมายของงานคืออะไร
- งานส่วนใดเป็นไปอย่างดี เพราะอะไร
- งานส่วนใดไม่เป็นดังหวัง เพราะอะไร
- งานส่วนใดน่าจะทำได้ดีกว่า เพราะอะไร

AAR คำถามหลัก (2)



- มีปัญหาอะไรบ้าง
- ในช่วงต่อไปจะทำอะไรบ้าง ต่างไปจากเดิม

สี่หลักขณะกำลังร้อน

เรียนหลังเสร็จงาน



การประชุมทบทวนงาน (retrospect)

- ไม่เกิน 2-3 สปด. หลังเสร็จงาน
- ประชุมแบบพบหน้า
- เชิญประชุม ระบுவัตถุประสงค์
- อาจมี “คุณอำนวย”
- ผอ.ก. กก. เข้าร่วมด้วย

การประชุมทบทวนงาน



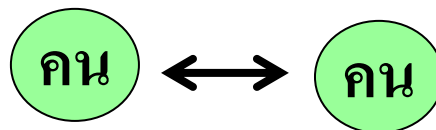
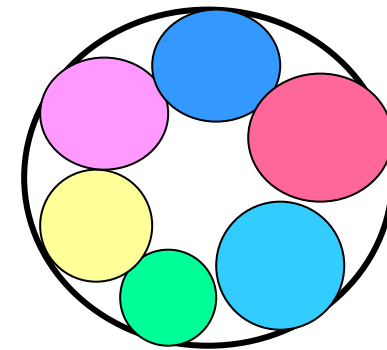
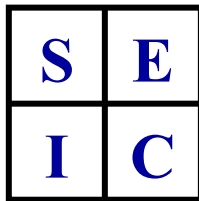
- เชิญ ผอ. ก. ค. ค่าย เข้าร่วมประชุม
- ทบทวน วัตถุประสงค์, แผน & วิธีทำงาน
- ชิ้นงานที่ผลดี - เหตุผล - บันทึก
- ชิ้นงานที่น่าจะได้ผลดีกว่า - เหตุผล - บันทึก
- บันทึก ค. สำหรับอนาคต
- ผิดเป็นครู ไม่ใช่อาชญากรรม

เคล็ดลับ จก.

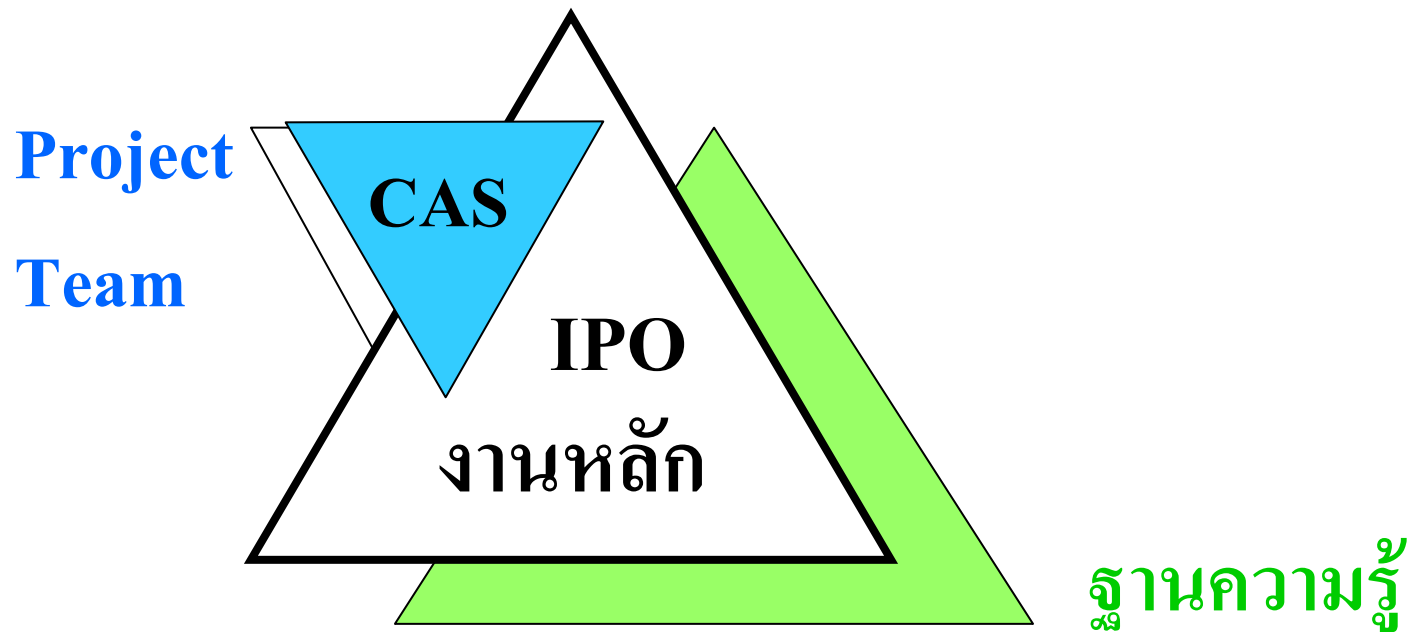


- **K Sharing**
- **K Spiral**
- **Individual K \longrightarrow Organizational K**
- **Cross-leveling K**

ข้ามแดนความรู้ 4 แบบ



ข้ามแดนความรู้ในองค์กร “พหุบาท”



ผลของ จค.



- งาน
- คน
- ความรู้
- องค์กร

ข้อพึงระวัง



- จก. แท้ vs จก. ปลอม
- จก. ดี vs จก. เลว
- ผลสำเร็จ 20%

BP เพื่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ BP

- สุขภาพดี : ตน, ตน & คค., ตน คค. & ชช.
 - อย่างไร ที่เรียกว่าสุขภาพดี
 - ตน (คค., ชช.) ทำ/ปฏิบัติ อย่างไร
 - ระบบบริการเป็นอย่างไร
 - มี ความรู้ อะไรบ้างที่อยากแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- สุขภาพไม่ดี

CoP เพื่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

ชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้

- ชมรม สมาคม ออกกำลังกาย กีฬา
- กลุ่ม ชมรม ผู้ดูแลคนเป็นอัมพาต
พ่อแม่ ดาวัน

เน้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์
เสริมด้วยความรู้เชิงทฤษฎี

ใช้โมเดล “วงจรเรียนรู้ยกกำลังสาม” บวก คว่า

